RAKENNUS· TEOLLISUUS

Rakennustuoteteollisuuden CPR-webinaari

Kirsi Martinkauppi
Rakennustuoteteollisuus RTT ry
18.11.2026

Webinaari tallennetaan ja julkaistaan RT:n www-sivuilla.

Pidäthän mikin ja kameran kiinni.

Voit pyytää puheenvuoroa kättä nostamalla. Myös chatissa voit esittää kysymyksiä tai kommentoida.

© Rakennustuoteteollisuus RTT

Ohjelma

10.00 Webinaarin avaus
Kirsi Martinkauppi, vastuullisuusjohtaja, Rakennustuoteteollisuus RTT

10.05 Uuden ja vanhan CPR:n erot
Kirsi Martinkauppi, vastuullisuusjohtaja, Rakennustuoteteollisuus RTT

10.35 Uuden CPR:n toimeenpano ja tilanne
Timo Pulkki, johtaja, rakentamisen määräykset, Rakennustuoteteollisuus RTT

11.30 CPR:n liityntä muihin valmisteilla oleviin EU-säädöksiin
Kirsi Martinkauppi, vastuullisuusjohtaja, Rakennustuoteteollisuus RTT

11.55 Tilaisuuden päätössanat
Kirsi Martinkauppi, vastuullisuusjohtaja, Rakennustuoteteollisuus RTT

© Rakennustuoteteollisuus RTT

RAKENNUS·
TEOLLISUUS

Uuden ja vanhan CPR:n erot

Kirsi Martinkauppi
Vastuullisuusjohtaja

Vanhan rakennustuoteasetuksen (EU) 305/2011 ongelmia:

1. Ongelmat harmonisoitujen tuotestandardien käytössä:
    - Komissio ei julkaissut hEN:jä, joten standardisointi oli pysähdyksissä.
    - Jäsenvaltioilla ei ollut lupaa säätää kansallisesti, jos standardeissa oli puute.
    - hEN:t eivät ole saatavissa kaikilla kielillä.

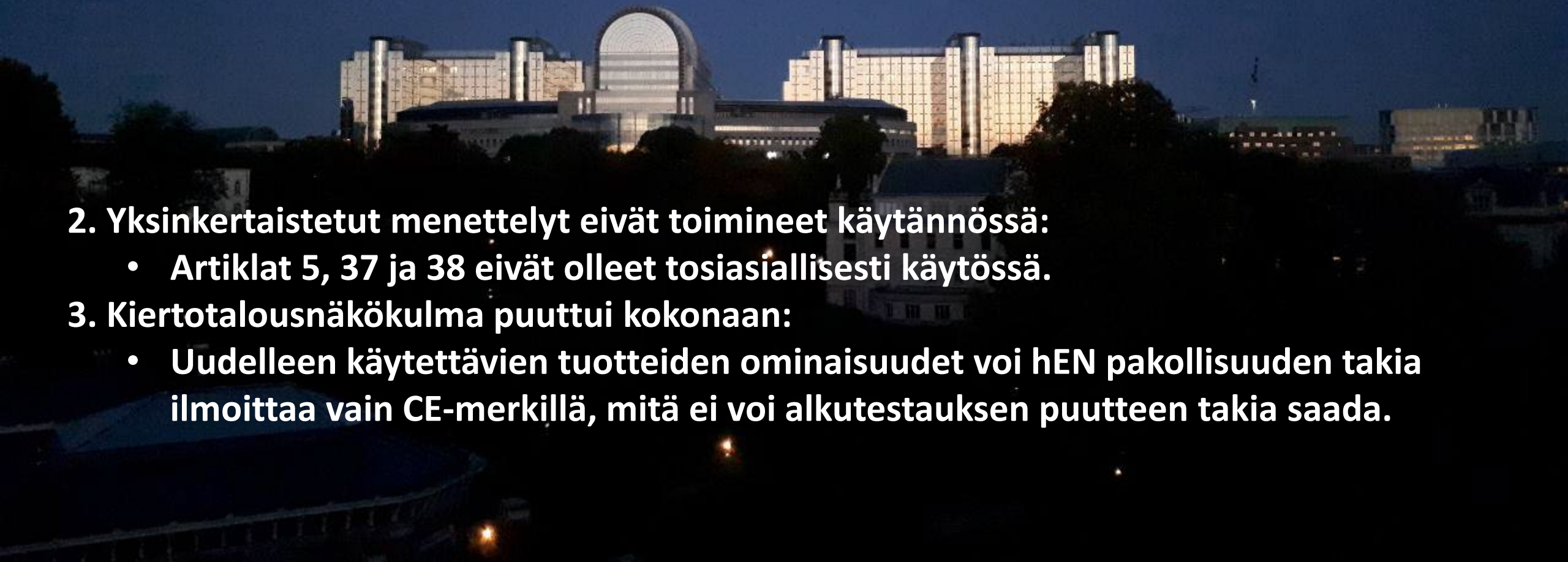

2. Yksinkertaistetut menettelyt eivät toimineet käytännössä:
    - Artiklat 5, 37 ja 38 eivät olleet tosiasiallisesti käytössä.
3. Kiertotalousnäkökulma puuttui kokonaan:
    - Uudelleen käytettävien tuotteiden ominaisuudet voi hEN pakollisuuden takia ilmoittaa vain CE-merkillä, mitä ei voi alkutestauksen puutteen takia saada.

CPR EU:n tuomioistuimessa

- Komissio v. Saksa (C-100/13)
  - Harmonisoitujen tuotestandardien kaikenkattavuus
- James Elliot (C-613/14)
  - Tuomioistuin voi lausua harmonisoidun tuotestandardin sisällöstä
  - Harmonisoidut tuotestandardit ovat osa lainsäädäntöä
- Anstar (C-630/16)
  - Kriteerit standardin EN 1090-1:2009+A1:2011 soveltamisalan määrittämiseksi
- Saksa v. komissio (T-229/17)
  - Vaaralliset aineet
  - Suomi teki väliintulon

© Rakennusteollisuus RT

Neuvoston päätelmät Kiertotalous rakennusalalla 14653/19

- Rakennustuoteasetuksen liitteen maininta luonnonvarojen kestävästä käytöstä on sisällytettävä harmonisoituihin tuotestandardeihin.
- Rakennustuotteen ominaisuudet on voitava ilmoittaa tavalla tai toisella, vaikka standardissa olisi kyseisiä ominaisuuksia koskeva puute.
- Rakennustuotteiden uudelleenkäytön on lähdettävä vapaaehtoiselta pohjalta.
- Turvallisuus ja terveellisyys ei saa vaarantua rakennustuotteiden uudelleenkäytössä eikä käytettäessä kierrätetystä materiaalista valmistettuja tuotteita.
- Rakennustuotteiden kierrätys ja uudelleenkäyttö ei ratkea ainoastaan rakennustuoteasetuksen muutoksella, vaan siihen liittyvä muu EU-lainsäädäntö on myös otettava huomioon.
- Kannustetaan olemassa olevien standardien EN 15804 (EPD = environmental product declaration) ja EN 15978 (Assessment of environmental performance of buildings) käyttöön.
- Tärkeää on edistää elinkaariajattelua ja modulaarista suunnittelua sekä Level(s):in, GPP:n (Green Public Procurement) ja EU:n Construction and Demolition Waste Management Protocol:in käyttöä.
- Päätelmät sisältävät lisäksi listan asioita, joita komissio voi harkita ja joiden väliltä se voi valita konkreettisiksi toimenpiteiksi rakennustuoteasetusta valmisteltaessa.

EU:n rakennustuoteasetus (CPR) (EU) 2024/3110 voimaan 7.1.2025

- Vanha CPR kumotaan vuoteen 2039 mennessä.
- Standardien kehittämiseen liittyviä artikloja sovelletaan välittömästi voimaantulopäivänä.
- Muita artikloja 12 kk kuluttua voimaantulosta, seuraamuksia 24 kk kuluttua voimaantulosta.
- Asetuksella pyritään edistämään sisämarkkinoiden tehokasta toimintaa varmistamalla turvallisten ja kestävien rakennustuotteiden vapaa liikkuvuus unionissa.
- Asetuksella pyritään myös edistämään vihreän ja digitaalisen siirtymän tavoitteita ehkäisemällä ja vähentämällä vaikutuksia, joita rakennustuotteilla on ympäristöön sekä ihmisten terveyteen ja turvallisuuteen.

© Rakennusteollisuus RT

Construction Products Regulation

Product related regulatory needs

Single market for construction products

Placing on the market

National construction codes

Declaration of performance and conformity

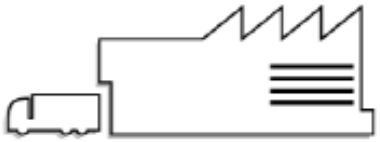

Manufacturer

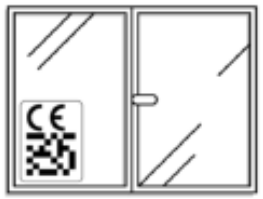

CE marking

Construction works

European Commission

© Rakennusteollisuus RT

CPR soveltamisala 2 artikla

- Asetusta sovelletaan rakennustuotteisiin, mukaan lukien käytetyt tuotteet, ja seuraaviin tarvikkeisiin:
  - tuotteiden keskeiset osat; ja
  - osat tai materiaalit, jotka on tarkoitettu käytettäviksi tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa tuotteissa, jos näiden osien tai materiaalien valmistaja sitä pyytää.
- Asetusta ei sovelleta:
  - Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/33/EU (21) soveltamisalaan kuuluvat hissit sekä liukuportaat tai niiden komponentit;
  - Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2020/2184 (22) soveltamisalaan kuuluvat ja kyseisen direktiivin 11 artiklan 8 kohdassa tarkoitettujen komission delegoitujen säädösten soveltamisalaan kuuluvat vaatimukset tai suoritustasoa koskevat arvioinnit.

© Rakennusteollisuus RT

CPR:n uusia säännöksiä:

- 3D-tulostus on yksi tapa valmistaa rakennustuotteita.
- CPR Acquis Expert Group varmistaa jäsenvaltioiden sääntelytarpeiden huomioon ottamisen standardien laatimisessa.
- Yhdenmukaistettu alue kattaa kaikki yhdenmukaistetun teknisen eritelmän kattamat rakennustuotteet.
- DoPC: vaatimustenmukaisuus sekä tuotteiden suoritustaso ilmoitetaan yhdessä suoritustaso- ja vaatimustenmukaisuusilmoituksessa, komissio voi antaa delegoituja säädöksiä tuotevaatimuksista
- Valmistajien ympäristövelvoitteet
- Muut merkinnät
- Digitaalinen tuotepassi ja velvollisuus tarjota varaosia
- Yksinkertaistetut menettelyt (vanhat säilyivät)
- Jäsenvaltioiden kannustimet rakennustuotteille kohdistettava ympäristökestävyyden kannalta kahteen korkeimpaan suoritustasojen luokkaan.
- Ympäristöä säästävät julkiset hankinnat
- Hätätilamenettelyt, ilmoitetuille laitoksille testauksen prioriteettijärjestys
- Seuraamukset

Rakennustuoteasetuksen järjestelmä

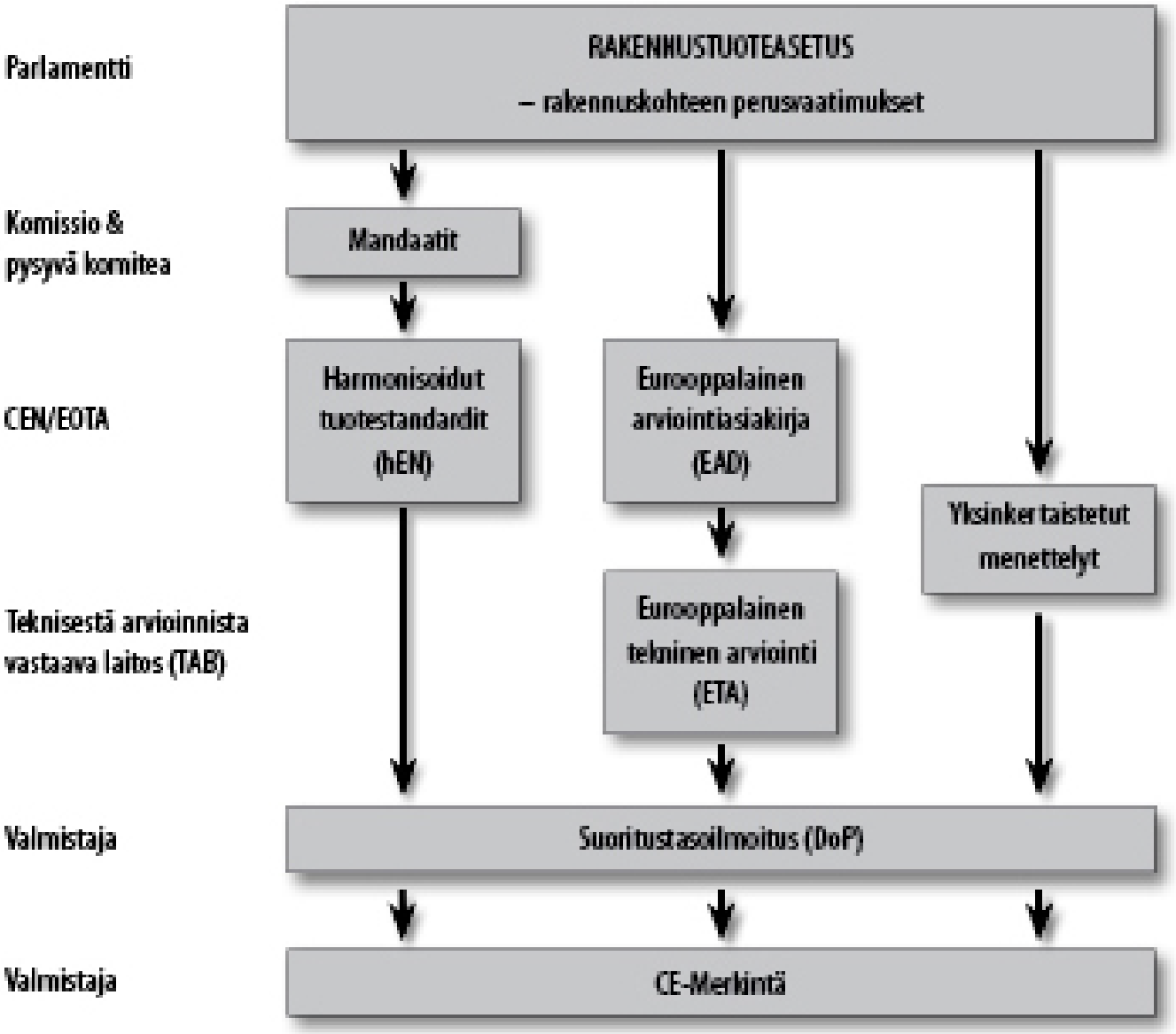

Uuden rakennustuoteasetuksen järjestelmä

Neuvosto & parlamentti

Komissio CPR Acquis Groupin avustuksella

CEN/EOTA

Teknisestä arvioinnista vastaava laitos (TAB)

Valmistaja

Valmistaja

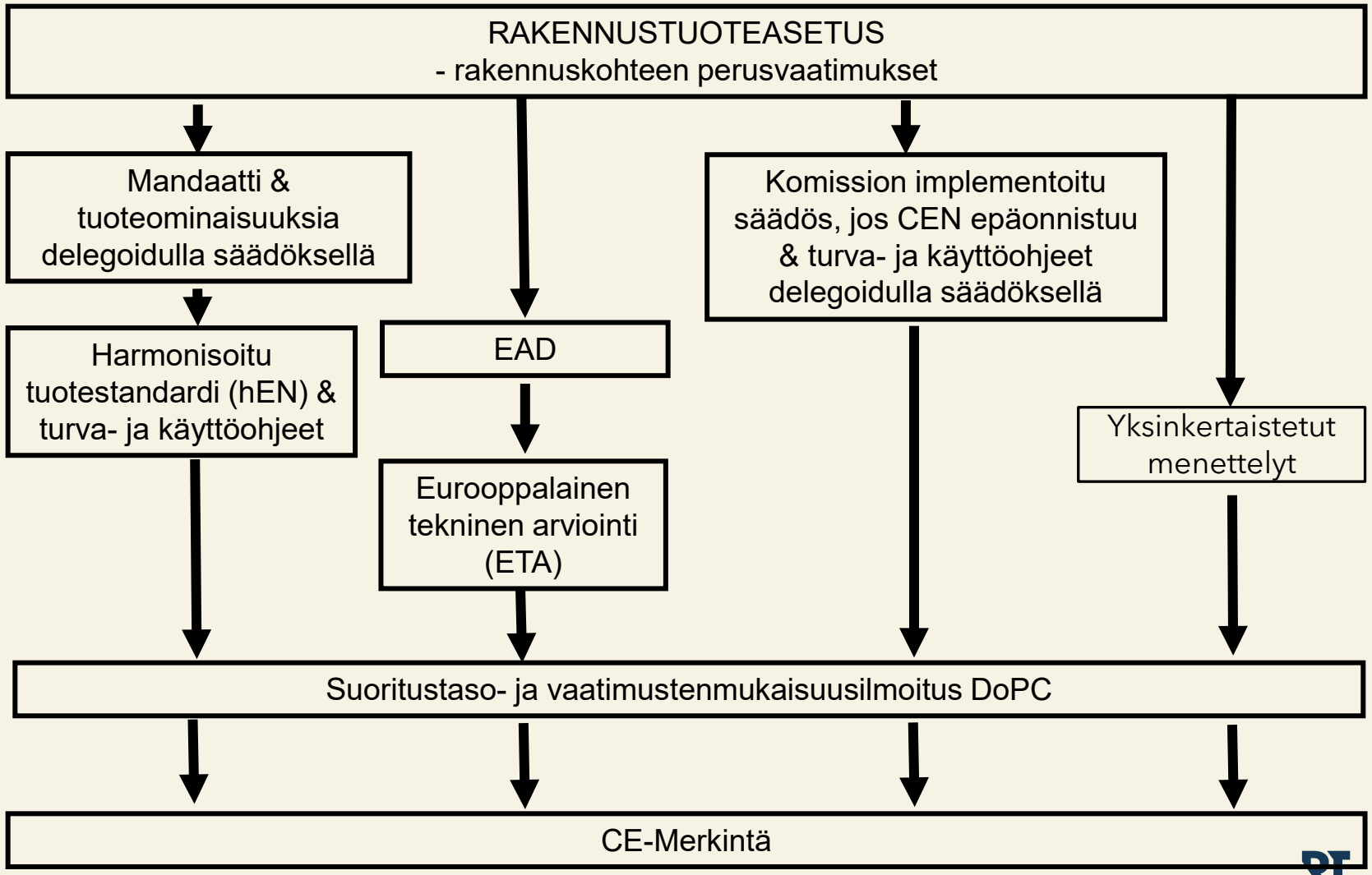

Yhdenmukaistettu alue ja kansalliset toimenpiteet 11 art.

- Yhdenmukaistettu alue kattaa kaikki tuotteet, joihin sovelletaan yhdenmukaistettuja teknisiä eritelmiä.
- Yhdenmukaistettujen teknisten eritelmien oletetaan olevan kattavia seuraavien osalta: a) niissä vahvistetaan kaikki perusominaisuudet ja niiden arviointimenetelmät; b) niissä täsmennetään kaikki tuotevaatimukset lukuun ottamatta niitä, jotka kuuluvat muun unionin oikeuden soveltamisalaan; ja c) niissä määritetään sovellettavat arviointi- ja varmennusjärjestelmät.
- Uusia tuotteita koskevia yhdenmukaistettuja teknisiä eritelmiä sovelletaan kolmansista maista peräisin oleviin käytettyihin tuotteisiin, paitsi jos yhdenmukaistetussa teknisessä eritelmässä nimenomaisesti annetaan käytettyjä tuotteita koskevia sääntöjä.
- Jäsenvaltioiden on kunnioitettava yhdenmukaistettua aluetta kansallisissa laeissaan, asetuksissaan ja hallinnollisissa toimenpiteissään, mutta ne voivat kuitenkin täsmentää tuotteiden käyttöä koskevia kansallisia vaatimuksia.
- Poikkeuslausekkeen avulla jäsenvaltiot voivat kuitenkin määritellä kansallisia vaatimuksia ominaisuuksille, joita ei säännellä harmonisoiduissa teknisissä eritelmissä:

  ”Jos jäsenvaltio ihmisten terveyteen ja turvallisuuteen tai ympäristön suojeluun liittyvistä pakottavista syistä ja välittömiin sääntelytarpeisiin vastatakseen katsoo tarpeelliseksi toteuttaa tuotteisiin yhdenmukaistetulla alueella sovellettavia toimenpiteitä sellaisten ominaisuuksien osalta, joita ei ole vahvistettu yhdenmukaistetuissa teknisissä eritelmissä, sen on ilmoitettava asiasta komissiolle ja perusteltava tarve toteutettaville toimenpiteille sekä selitettävä sääntelytarve, johon se pyrkii vastaamaan.”

- Toteutetusta toimenpiteestä on ilmoitettava noudattaen teknistä notifikaatiota (TRIS–direktiivi 2015/1535).
- Komission on siirrettävä asia CPR säännöstöä käsittelevälle asiantuntijaryhmälle ja 6 kk kuluessa annettava lupa tai ilmoitettava syy kansallisen toimenpiteen hylkäämiselle.

Suoritustaso- ja vaatimusten-mukaisuusilmoitus (DoPC)

- Artikla 13: Jos tuote kuuluu yhdenmukaistetun teknisen eritelmän soveltamisalaan, valmistajan on sovellettava liitteessä IX esitettyä arviointi- ja varmennusjärjestelmä ja laadittava suoritus- ja vaatimustenmukaisuusilmoitus ennen kuin tällainen tuote saatetaan markkinoille.
- Jos tuote kuuluu 7 artiklan mukaisesti hyväksytyn yhdenmukaistetun teknisen eritelmän soveltamisalaan, valmistajan on myös varmennettava, että tuote on delegoiduilla säädöksillä täsmennettyjen sovellettavien tuotevaatimusten mukainen.
- Sellaisen tuotteen valmistaja, joka ei kuulu minkään yhdenmukaistetun teknisen eritelmän soveltamisalaan, voi antaa suoritustaso- ja vaatimustenmukaisuusilmoituksen asiaankuuluvan eurooppalaisen arviointiasiakirjan ja eurooppalaisen teknisen arvioinnin mukaisesti.
- Artikla 15: DoPC:n on sisällettävä tuotteen ympäristökestävyyteen liittyvä suoritustaso sen elinkaaren aikana.

© Rakennusteollisuus RT

Vapautukset DoPC:n laatimisesta

- Artikla 14
- a) tuote on yksilöllisesti tai tilaustuotteena valmistettu ja täyttää kaikki seuraavat edellytykset:

  i) se valmistetaan sarjavalmistuksen ulkopuolisella prosessilla;

  ii) se tuotetaan erityistilauksen perusteella;

  iii) sen on asentanut tiettyyn yksittäiseen rakennuskohteeseen valmistaja, joka vastaa myös tuotteen turvallisesta liittämisestä rakennuskohteeseen; ja

  iv) se on sovellettavien kansallisten sääntöjen mukainen ja sovellettavissa kansallisissa säännöissä nimettyjen rakennuskohteen turvallisesta toteuttamisesta vastaavien henkilöiden valvonnassa;
- b) tuote valmistetaan suojellun kohteen säilyttämisen edellyttämällä tavalla muuten kuin sarjavalmisteisesti, jotta voidaan korjata sovellettavien kansallisten sääntöjen mukaisesti asianmukaisesti sellaisia rakennuskohteita, joita virallisesti suojellaan osana määrättyä ympäristöä tai niiden erityisten arkkitehtonisten tai historiallisten ansioiden vuoksi.

Yksinkertaistetut menettelyt

- Tyyppitestauksen ja tyyppilaskennan korvaaminen (59 artikla)
- Yksinkertaistettujen menettelyjen käyttö mikroyrityksissä (60 artikla)
- Tilaustuotteena sarjavalmistuksen ulkopuolella valmistetut tuotteet (61 artikla)
- Toisen ilmoitetun laitoksen suorittaman arvioinnin ja varmennuksen tunnustaminen (artikla 62)

Valmistajien velvoitteet

- Artikla 22, uutta aiempaan verrattuna:
- Valmistajan on asetettava saataville 76 artiklan mukainen digitaalinen tuotepassi 75 artiklan mukaisen rakennustuotteiden digitaalisen tuotepassijärjestelmän kautta.
- Jotta varmistetaan muiden kuin markkinoilla yleisesti saatavilla olevien varaosien saatavuus, komissio voi antaa delegoituja säädöksiä rakennustuoteasetusta täydentämään.
- Velvoitetta sovelletaan 10 vuotta siitä, kun tuote on saatettu markkinoille ellei delegoidussa säädöksessä vahvisteta eri ajanjaksoa.
- Valmistajien on tarjottava varaosat kohtuullisessa ajassa kohtuulliseen hintaan.

© Rakennusteollisuus RT

Digitaalinen tuotepassi 76 artikla

- Suoritustaso- ja vaatimustenmukaisuusilmoitus (15 artikla)
- Yleiset tuotetiedot, käyttöohjeet ja turvallisuustiedot, tekniset asiakirjat sekä merkin (22 artikla)
- Maksutta kaikkien talouden toimijoiden, asiakkaiden, käyttäjien ja viranomaisten käytettävissä tietovälineen kautta
- Jos DoPC digitaalisessa tuotepassissa, valmistajan ei tarvitse toimittaa sitä erikseen sähköisesti
- DoPC tuotepassissa saataville kunkin sellaisen jäsenvaltion vaatimalla kielellä tai vaatimilla kielillä, jossa valmistaja aikoo asettaa tuotteen saataville

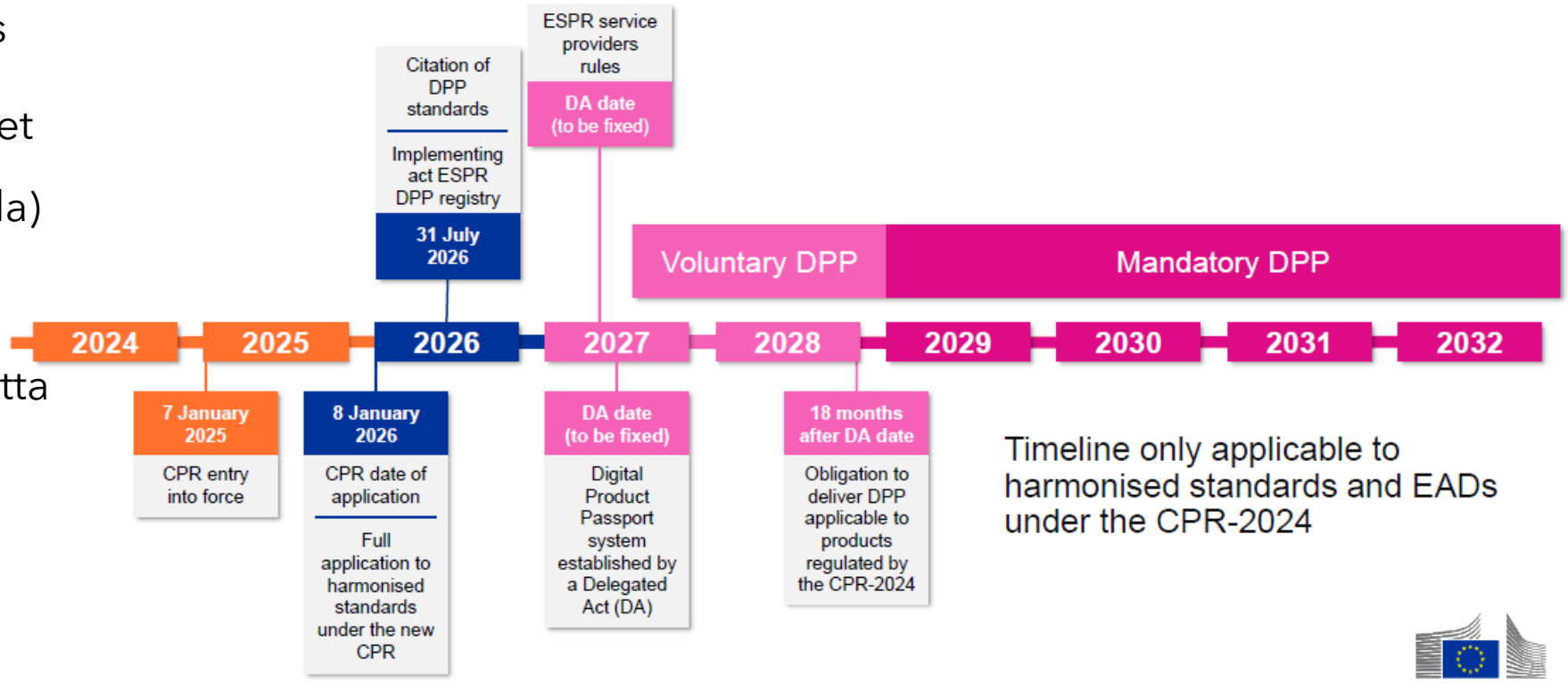

 © Rakennusteollisuus RT

Ympäristöä säästävät julkiset hankinnat 83 artikla

- Komissio antaa delegoituja säädöksiä, joilla täsmennetään rakennustuotteita koskevat pakolliset vähimmäistason ympäristökestävyysvaatimukset.
- Julkisissa hankinnoissa hankintaviranomaisten ja -yksiköiden on sovellettava pakollisia vähimmäistason ympäristökestävyysvaatimuksia.
- Tämä ei estä hankintaviranomaisia ja -yksiköitä vahvistamasta
  a) kunnianhimoisempia ympäristökestävyysvaatimuksia; tai
  b) muihin kuin ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuihin perusominaisuuksiin liittyviä muita ympäristökestävyysvaatimuksia.
- Hankintaviranomaiset ja -yksiköt voivat jättää tämän soveltamatta, jos
  a) vaadittu rakennustuote voidaan antaa ainoastaan tietyn talouden toimijan toimitettavaksi
  b) aiemmalla julkisella hankintamenettelyllä ei ole saatu lainkaan soveltuvia tarjouksia tai soveltuvia osallistumishakemuksia; tai
  c) 1 kohdan soveltaminen tai vaaditun rakennustuotteen liittäminen rakennuskohteeseen edellyttäisi kyseiseltä hankintaviranomaiselta tai -yksiköltä kohtuuttomia kustannuksia tai johtaisi yhteensopimattomuuteen tai teknisiin vaikeuksiin.
- yli 10 % erot hankintasopimuksen ennakoidussa arvossa objektiivisten ja avoimien tietojen perusteella ovat kohtuuttomia.

© Rakennusteollisuus RT

Seuraamukset

- Artikla 92
- Jäsenvaltioiden on säädettävä tämän asetuksen noudattamatta jättämiseen sovellettavista seuraamuksista ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet niiden täytäntöönpanon varmistamiseksi.
- Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.

HE 83/2026 vp “rakentamislain tuunaussarja” YmVM 12/2026 vp

152 §

Rangaistussäännökset

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta

— —

11) laiminlyö 145 §:ssä säädetyn velvollisuutensa saattaa rakennuspaikka ympäristöineen sellaiseen kuntoon, ettei se vaaranna terveellisyyttä tai turvallisuutta tai rumenna ympäristöä,

12) laiminlyö noudattaa rakennustuotteiden kaupan pitämistä koskevien sääntöjen yhdenmukaistamisesta ja asetuksen (EU) N:o 305/2011 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/3110, 18 ja 19 artiklassa säädettyjä velvollisuuksia CE-merkinnän ja muiden merkintöjen kiinnittämisestä ja suoritustasoväittämistä,

13) laiminlyö noudattaa 37 §:ssä säädetyn velvollisuutensa parantaa rakennuksen energiatehokkuutta luvanvaraisen korjaus- ja muutostyön tai rakennuksen käyttötarkoituksen muutostyön yhteydessä taikka rakentaa uuden rakennuksen lähes nollaenergiarakennukseksi tai päästöttömäksi rakennukseksi

on tuomittava, jollei teko ole rangaistava rikoslain 48 luvun 1–4 §:n mukaisena ympäristön turmelemisena, törkeänä ympäristön turmelemisena, ympäristörikkomuksena tai ~~tuottamuksellisena ympäristörikoksena~~tuottamuksellisena ympäristön turmelemisena tai 6 §:ssä tarkoitettuna rakennussuojelurikoksena, *rakennusrikkomuksesta* sakkoon.

© Rakennusteollisuus RT

CPR Acquis Expert Group = rakennustuoteasetuksen säännöstöä käsittelevä asiantuntijaryhmä

- Artikla 4
- Jäsenvaltioiden nimeämät asiantuntijat, eurooppalaisten standardointijärjestöjen ja asiaankuuluvien eurooppalaisten sidosryhmien organisaatioiden edustajat.
- Jäsenvaltioiden on ilmoitettava perusominaisuudet, joita ne edellyttävät tuoteperheen tai -luokan osalta, sekä arviointimenetelmät, kynnysarvot tai suoritustasoluokat sekä tuotevaatimukset, jotka ne katsovat välttämättömiksi.
- Kun jäsenvaltiot ilmoittavat sääntelytarpeistaan komissiolle, komissio ottaa ne huomioon tai esittää perustelut, miksi tämä ei ole mahdollista.

© Rakennusteollisuus RT

CPR Acquis Expert Groupin ja sen alatyöryhmien rakenne

© Rakennusteollisuus RT

CPR Acquis Expert Groups - priorities

European Commission

© Rakennusteollisuus RT

Annex I

- Structural integrity of construction works (1)
- Fire safety of construction works (2)
- Protection against adverse hygiene and health impacts related to construction works (3)
- Safety and accessibility of construction works (4)
- Resistance to the passage of sound and acoustic properties of construction works (5)
- Energy efficiency and thermal performance of construction works (6)
- Emissions into the outdoor environment of construction works (7)
- Sustainable use of natural resources of construction works (8)

Annex II

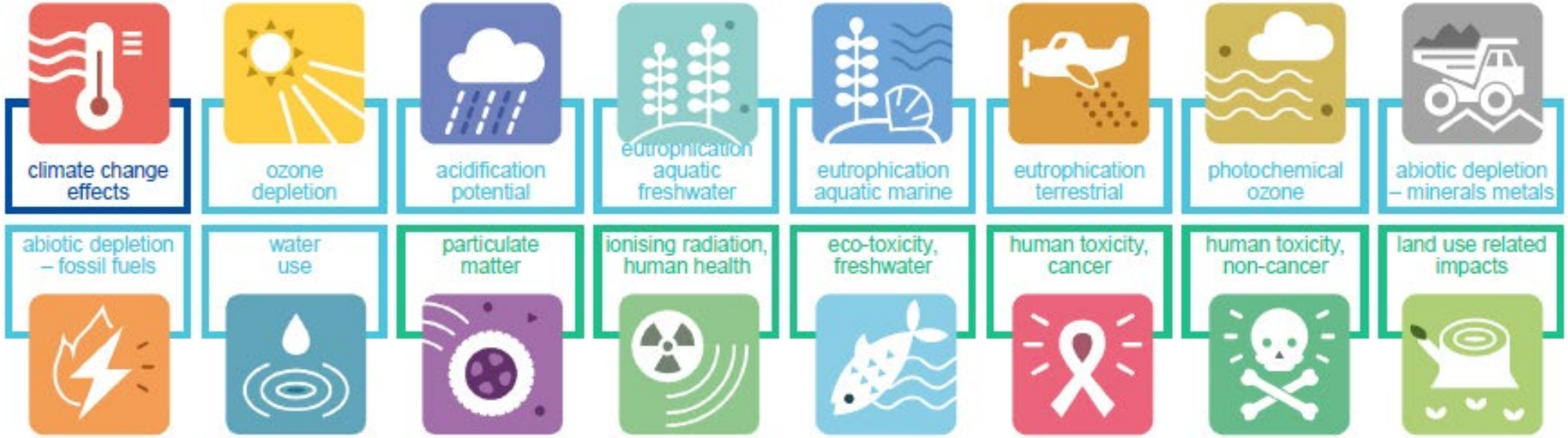

© Rakennusteollisuus RT

Uutta CPR:ää sovelletaan käytännössä harmonisoitu tuotestandardi kerrallaan

- Vaikka uusi CPR kattaa myös tuotteiden uudelleenkäytön, asetuksen voimaantulo ei suoraan vaikuta mitenkään tuotteiden uudelleenkäyttöön.
- CE-merkintä kiinnitetään uudelleenkäytettäviin tuotteisiin vasta, kun tuoteryhmittäin laaditaan myös uudelleenkäytettävät tuotteet kattavia harmonisoituja tuotestandardeja.
- Mikään ei siis tältä osin muutu 2026.
- Uuden CPR:n mukaisia tuotestandardeja valmistuu 2027–2040.
- Tämä koskee myös uudelleenkäytettäviä tuotteita, jos uudet standardit kattavat eri tuoteryhmissä myös uudelleen käytettävät tuotteet.

© Rakennusteollisuus RT

Uudelleen käytettävät rakennustuotteet – johtopäätökset (vanha CPR)

- Komission esittämän mukaan rakennustuotteiden uudelleenkäyttö kuuluu kansalliseen toimivaltaan.
- Lähtökohtaisesti uudelleenkäytettäviltä tuotteilta (jotka on saatettu markkinoilla CPR mukaisesti) ei vaadita CE-merkintää, vaan asiassa sovelletaan kansallisia säädöksiä (rakennuspaikkakohtainen varmentaminen ja vastavuoroinen tunnustaminen).
- Mikään ei lähtökohtaisesti estä alaa laatimasta omia sertifioituja tuotehyväksyntälain ulkopuolisia menettelyitä uudelleenkäytettäville rakennustuotteille.
- EAD mukainen vapaaehtoinen reitti CE-merkintään on tiiliä koskevan komission esimerkin perusteella mahdollinen.
- Kannattaa kiinnittää huomiota erilaisiin käyttötarkoituksiin – ohi sen mitä tuotestandardeissa on esitetty.

Rakennuspaikkakohtainen kelpoisuuden osoittaminen

- Laki eräiden rakennustuotteiden tuotehyväksynnästä (954/2012) 17 §
- Rakennushankkeeseen ryhtyvän on selvitettävä rakennuspaikkakohtaisesti, että rakennustuote täyttää sitä koskevat olennaiset tekniset vaatimukset, jos tuotteen kelpoisuutta ei ole muutoin osoitettu.
- Rakennusvalvontaviranomainen voi velvoittaa hankkeeseen ryhtyvän osoittamaan, että rakennustuote täyttää sitä koskevat olennaiset tekniset vaatimukset, jos on syytä epäillä, että tuote ei niitä täytä. Rakennushankkeeseen ryhtyvä vastaa tästä aiheutuvista kustannuksista.
- Rakennuspaikkakohtaisesta kelpoisuuden osoittamisesta voidaan antaa tarkempia säännöksiä ympäristöministeriön asetuksella.

© Rakennusteollisuus RT

Vastuunäkökulma on ostajan kannalta tärkeä

- Uudelleenkäytettäviä rakennustuotteita ei osteta, ennen kuin ostajalla on varmuus, että tuotetta voi oikeasti käyttää.
- Ostaja tarvitsee tiedon, miten prosessi kelpoisuuden selvittämisessä menee, kuka vastaa selvitysten tekemisestä jne.
- Uudistuotteiden osalta vastuu on selvä, näin pitäisi olla myös uudelleenkäytettäville tuotteille.

© Rakennusteollisuus RT

RAKENNUS·
TEOLLISUUS

Maa, jota rakennetaan hyvin, voi hyvin.